

Sylwia Kamińska-Maciąg
University of Wrocław

The Memory of the Great Terror in Eugen Yelchin's *Breaking Stalin's Nose*

While the motif of the Great Terror is present in contemporary Russian literature for children and young adults and previously appeared in books published during the Soviet period, one could assume that after the fall of communism the need to re-evaluate the traumatic past, and, at the same time, to give a literary voice to the victims of the Stalinist regime, would emerge. Conversely, when Eugen Yelchin's book *Breaking Stalin's Nose*, first released to critical success in English in the USA in 2011, was translated and made available in print in Russia two years later, it provoked a loud and ongoing public discussion, with numerous voices calling it "anti-Russian". Considering the Russian reader-response of *Breaking Stalin's Nose*, in this article I analyze the novel in the perspective of memory and post-memory studies and point out why one short novel for children provoked so many extreme opinions among adult readers around the world. I also draw attention to how the theme of the Great Terror has been portrayed in other Russian children's books.

Keywords: memory, post-memory, children's literature, Russian literature, The Great Terror

References:

Hirsch M., *The Generation of Postmemory*. "Poetics Today" 29(1) 2008.

Oziewicz M., *Bloodlands Fiction: Cultural Trauma Politics and the Memory of Soviet Atrocities in Breaking Stalin's Nose, a Winter's Day in 1939 and Between Shades of Gray*, "International Research in Children's Literature" 9(2), 2016.

Ulanowicz A., *Second – Generation Memory and Contemporary Children's Literature: Ghost Images*, Routledge, New York-London 2013.

Sylwia Kamińska-Maciąg - PhD, Assistant Professor at the Institute of Slavic Studies at the University of Wrocław. Scientific interests: Russian fantasy literature of the 19th century, esotericism, psychoanalysis in literature, Russian children's and youth literature. Monograph: *Occult Phenomena and Fantasy in Nineteenth-Century Russian Literature* (University of Wrocław Publishing House 2019).

Pamięć o Wielkim Terrorze w powieści Eugena Yelchina *Breaking Stalin's Nose*

Pomimo że motyw Wielkiego Terroru obecny jest w rosyjskiej literaturze dla dzieci i młodzieży (nie tylko współczesnej, ale również tej wydawanej w okresie istnienia Związku Radzieckiego), to można by przypuszczać, że po upadku komunizmu potrzeba ponownej weryfikacji oraz rewaloryzacji przeszłości, a przy tym oddania literackiego głosu ofiarom stalinowskiego reżimu, wzrośnie. Jednakże, kiedy książka Eugena Yelchina pod tytułem *Breaking Stalin's Nose*, oryginalnie wydana w języku angielskim w USA, została przetłumaczona i udostępniona drukiem w Rosji w 2013 roku, jej lektura wywołała głośną i trwającą do dnia dzisiejszego publiczną dyskusję, pośród której pojawiły się głosy nazywające powieść „antyrosyjską”. Dlatego też, w niniejszym artykule zwracam uwagę czytelnika na to, w jaki sposób temat Wielkiego Terroru był i jest obecny w rosyjskiej literaturze dziecięcej. Analizując go (na przykładzie motywów zawartych w powieści *Breaking Stalin's Nose*) z perspektywy teorii pamięci i postpamięci pragnę wskazać dlaczego jedna krótka powieść dla dzieci, sprowokowała tak wiele skrajnych opinii pośród dorosłych czytelników na całym świecie.

Słowa kluczowe: pamięć, postpamięć, literatura dziecięca, literatura rosyjska, Wielki Terror